

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Den Haag, 16 november 2020
Kenmerk: RVC-2020-1584

Betreft: Naar een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector (3)

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

In onze brief aan u van 18 mei jl. (kenmerk RVC.2020.1533) kondigden wij aan een advies uit te brengen over de transities die nodig zijn om de culturele en creatieve sector op langere termijn wendbaar en weerbaar te maken. Wij gaven hieraan een eerste vervolg met een briefadvies op 14 september (kenmerk RVC.2020.1558), waarin wij u alvast enkele aanbevelingen deden voor de korte termijn, zoals voor de inzet van het tweede steunpakket voor de culturele sector en de inrichting van een aantal fieldlabs om noodzakelijke transities in de sector te helpen bewerkstelligen.

Bijgaand leest u een nadere uitwerking van ons advies, waarin we oplossingen bieden voor de gevolgen van de corona-uitbraak op (middel)lange termijn. We roepen u in dit advies op de ernst van de crisis te blijven onderkennen en de sector tijd, vertrouwen, extra middelen en experimenteerruimte te geven om te herstellen van de crisis en haar rol in het culturele en sociale domein weer te kunnen spelen.

We werken drie fieldlabs nader uit, stellen voor een Taskforce Stedelijke Cultuurregio in te richten, adviseren over de monitoring van de BIS-instellingen in de periode vanaf 2021 en doen handreikingen om in de komende periode verder na te denken over een subsidiebestel dat de culturele sector van vandaag, met haar diversiteit aan spelers, genres en publieksgroepen, beter past dan het huidige bestel.

De aanbevelingen die we u met dit advies aan de hand doen, komen deels voort uit een analyse van de gevolgen van de coronacrisis en de bijbehorende overheidsmaatregelen voor de sector. Een beknopte weergave van deze analyse is bijgesloten als bijlage. Daarnaast zijn onze aanbevelingen een voortzetting van eerdere analyses en adviezen van de raad met betrekking tot de sector en de werking van de huidige subsidiesystematiek.

De coronacrisis heeft veel recent geconstateerde knelpunten scherper blootgelegd. Tegelijkertijd onderstreept de crisis nadrukkelijk het belang van cultuur voor de maatschappij en de economie. Dit noopt volgens de raad tot ruimhartig en kordaat beleid in het helpen oplossen van de acute problematiek en het duurzaam versterken van deze voor Nederland cruciale sector.

De gepresenteerde aanbevelingen dragen bij aan de vier eerder door de raad geformuleerde doelstellingen van cultuurbeleid. Ze betreffen de versterking van 1) het klimaat voor creatie en productie door kunstenaars en ontwerpers; 2) de betrokkenheid van (een breder) publiek; 3) de samenhang en samenwerking binnen het culturele ecosysteem; en 4) het verdienvermogen in de gehele sector, zowel het gesubsidieerde als het ongesubsidieerde deel.

Dit advies is tot stand gekomen op basis van vele gesprekken met werkenden uit de culturele en creatieve sector, koepel- en brancheverenigingen, de rijkscultuurfondsen, private fondsen, ondersteunende instellingen en wethouders en gedeputeerden uit de stedelijke cultuurregio's. We hebben de afgelopen periode vertegenwoordigers van alle instellingen gesproken die subsidie zullen ontvangen in het kader van de Culturele basisinfrastructuur 2021 – 2024. De raad neemt zich voor om de komende vierjarenperiode intensief met bovengenoemde partijen in gesprek te blijven om te monitoren hoe de niet aflatende crisis, maar toch ook het te verwachten herstel daarvan, verloopt. We willen de ontwikkelingen nauw monitoren, kennis delen en lessen trekken over wat nodig is om de sector structureel wendbaar en weerbaar te maken. Het adagium 'never waste a good crisis' mag wellicht al wat sleets klinken, maar maakt dat wij ondanks alle zorgen die er nu leven óók optimistisch naar de toekomst durven kijken.

Wij zien uit naar uw reactie op dit advies. Mw. Kristel Baele, die per 16 november het voorzitterschap van de raad op zich neemt, zal deze reactie graag in ontvangst nemen en het voorgestelde traject samen met de raad voortzetten.

Met vriendelijke groet,

Marijke van Hees
Voorzitter

Jakob van der Waarden
Directeur